

בס"ד. ש"פ פקודי, פרשת שקלים,
מבה"ח וער"ח אדר"שני, ה'תשי"ז
(הנחה בלתי מוגה)

כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם גו' זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקדש¹. וידוע ביאור הענין בקצרה, כמו שמבואר הענין בהוספות לתו"א באריכות², דענין כי תשא את ראש בני ישראל היינו שאמר לו הקב"ה למשה להעלות את ראש ומוחין של בני ישראל, דאף שכל ישראל הם מאמינים³ כו', מ"מ, כיון שאמונה היא בחי' מקיף, עד שיכול להיות הענין דגנבא אפום מחתרתא רחמנא קריא⁴, לכן אמר הקב"ה למשה, שהוא רעיא מהימנא⁵ של כל אחד מישראל, שימשיך בהם את האמונה בפנימיות. דהנה, משה הוא בחי' יסוד אבא⁶, ויסוד אבא הוא ארוך⁶, ולכן יש ביכלתו של משה לקשר את עצמו עם מטה מטה, ולפעול אצל כל ישראל המשכת האמונה בפנימיות, שזהו"ע כי תשא את ראש בני ישראל. ועי"ז נעשה לפקודיהם, מלשון חסרון, כמו ויפקד מקום דוד⁷, שיהיו חסרים אצלם כל הענינים הבלתי רצויים, גם אלו שבדקות דקות. והעבודה שפועלת זאת היא זה יתנו גו' מחצית השקל גו', דהנה, ממחצית השקל היו מקריבים את הקרבנות⁸, וקרבות הו"ע ההעלאה מלמטה למעלה בבחי' אתעדל"ת, ועי"ז נעשה ריח ניחוח להוי"ו, ניחוח מלשון נחות¹⁰ דרגא¹¹, שהו"ע ההמשכה מלמעלמ"ט בבחי' אתעדל"ע. והמשכה זו היא לפי אופן ההעלאה, והם כמו כף מאזנים שזה כנגד זה וזה לפי אופן זה¹², שלפי אופן ההמשכה כן היא ההעלאה. וכמו"כ הוא גם עכשיו בעבודת התפלה שכנגד הקרבנות¹³, שלפי אופן ההעלאה שבתפלה נעשית ההמשכה בתומ"צ. והנה, כשם שבהמשכה שאחרי ההעלאה הנה ההמשכה היא לפי אופן ההעלאה, כמו"כ הוא גם בהמשכה

-
א'תתמו.	(1) תשא ל, יב"ג.
(8) פרש"י תשא ל, טו.	(2) קיא, סע"א ואילך. וראה גם אוה"ת
(9) ויקרא א, ט. פינחס כח, ח. ועוד.	תשא ע' א'תתלח ואילך.
(10) ראה לקו"ת פינחס עו, א. שמע"צ צב,	(3) ראה שבת צז, א.
ד.	(4) ברכות סג, א (ע"פ גירסת עין יעקב).
(11) לשון חז"ל — יבמות סג, א.	(5) ראה תניא רפמ"ב.
(12) ראה אוה"ת שם ע' א'תתמו.	(6) עץ חיים שער הכללים פ"י.
(13) ראה ברכות כו, א"ב.	(7) שמואל"א כ, כה. וראה אוה"ת שם ע'

שקודם ההעלאה, היינו ההמשכה ואתעדל"ע מצ"ע שהיא הנתינת כח שתהי' ההעלאה, שזהו"ע כי תשא את ראש בני ישראל, שהוא הנתינת כח שתהי' העבודה דהעלאה, הנה גם בהמשכה זו, ההעלאה וההמשכה הם זה לפי אופן זה, דלפי אופן ההמשכה הוא ההעלאה. ולכן כתיב בשקל הקדש, קדש מלה בגרמי¹⁴, והיינו, שההמשכה צריכה להיות מבחי' קדש דוקא, דכיון שהכוונה היא שתהי' ההעלאה בלי גבול, וההעלאה היא לפי אופן ההמשכה, לכן גם ההמשכה צריכה להיות מבחינת קדש דוקא שלמעלה מבחי' קדוש, דאף שגם קדוש ענינו היותו קדוש ומובדל, מ"מ, הרי הוא שייך לעולמות, אם בבחי' ממכ"ע או עכ"פ בבחי' סוכ"ע, שזהו"ע אות וא"ו שבקדוש, שמורה על ענין ההמשכה, אמנם בחי' קדש מלה בגרמי' הוא למעלה גם מבחי' סובב כו', וזהו שההמשכה והנתינת כח צ"ל מבחי' קדש דוקא, שעיי"ז הנה גם ההעלאה היא בלי גבול, ובמילא, גם ההמשכה שאחרי ההעלאה היא ג"כ באופן כזה, לפי שהוא כמו כף מאזנים כנ"ל.

אמנם ביאור זה אינו מספיק עדיין. דהגם שנתבאר שההמשכה וההעלאה הם זה כנגד זה וזה לפי אופן זה, מ"מ, עדיין צריך להבין מהו"ע מחצית השקל, מחצית דייקא, שהרי אם מטעם שזה כנגד זה, הי' יכול להיות גם אחד כנגד אחד או שנים כנגד שנים, ומהו"ע מחצית דייקא. ועוד צריך להבין, דאיתא במדרש¹⁵ אמר הקב"ה למשה חייבין לי ישראל מה שלוו הימני, שנאמר כי תשא, כמה דתימא כי תשה ברעך¹⁶, אמור להם שיפרעו מה שהם חייבים לי כו', ואשלמה להם, שנאמר¹⁷ והי' מספר בני ישראל כחול הים. ופירוש זה הוא באופן הפכי לגמרי מהפירוש הנ"ל שבתו"א, שהרי לפי הפירוש שבתו"א הנה מ"ש כי תשא הו"ע הנשיאות ראש, וקאי במדריגות נעלות בבני ישראל, שמשה מוסיף בהם את ענין האמונה וממשיך את האמונה בפנימיות. ולפי פירוש המדרש הנה פסוק זה קאי אודות מדריגות הפחותות שבבני ישראל, שהרי כללות ענין החוב שהקב"ה תובע ממשה שבני ישראל יפרעו מה שהם חייבים לו, הו"ע העדר קיום התומ"צ כו'. ופירוש לפקודיהם לפי המדרש היינו מה שמחסרים בקיום המצוות, דרמ"ח פקודים הם רמ"ח אברים דמלכא¹⁸, והעדר קיום המצוות הו"ע הפושעים ביו¹⁹, בגופא דמלכא²⁰. שזהו מ"ש אח"כ כל

17) הושע ב, א.

18) ראה תקו"ז ת"ל (עד, סע"א).

19) ישעי' סו, כד.

20) זח"ב פה, ב.

14) זח"ג צד, ב.

15) שמור"ר ר"פ תשא. — ראה בכ"ז גם

אוה"ת תשא שבהערה 2.

16) תצא כד, י.

העובר על הפקודים, כל העובר על פקודיא דאורייתא²¹, ועז"נ זה יתנו גו' מחצית השקל, שע"י הצדקה יתכפרו להם החטאים, כמ"ש²² וחטאך בצדקה פרוק. וכל זה נעשה ע"י משה רבינו שאליו נאמר כי תשא את ראש בני ישראל. ונמצא, שב' פירושים אלו הם הפכיים זה מזה, דלפי פירוש המדרש מדובר בענין הכפרה על החטאים, שהיא מדריגה פחותה, ולפי פירוש התו"א מדובר בענין המשכת האמונה, שהיא מדריגה נעלית. ושני ענינים אלו נעשים ע"י מחצית השקל, וע"י משה רעיא מהימנא דוקא. וצריך להבין איך יתווכו ב' הפירושים.

ב) ולהבין זה יש להקדים²³ מ"ש²⁴ עשה לך שתי חצוצרות גו', ופירש הרב המגיד נ"ע²⁵ שתי חצאי צורות. דהנה כתיב²⁶ ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, היינו, שישנו אדם העליון ואדם התחתון, וכל אחד מהם הוא חצי צורה בלבד, כי, אדם שהוא א' ד"מ, הנה אדם התחתון הוא רק בחי' ד"מ, ר"ת דבור ומעשה, וא"כ הוא רק חצי צורה, ואינו בחי' אדם בשלימות. וזהו ג"כ שהר"ת דד"מ הוא דם מרה²⁷, שאין זה שלימות כו'. ואל"ף לבד, דקאי על א"ס ב"ה אלופו של עולם, ג"כ אינו צורה שלימה כביכול. ורק כאשר בחי' הא' ובחי' ד"מ מתחברים ביחד, אזי הם נעשים צורה שלימה, בחי' אדם בשלימות. וכשם שהקב"ה עשה כמה צמצומים דרך כמה עולמות כדי שיהי' באחדות עם האדם, כמו"כ צריך האדם לפרוש את עצמו מכל הגשמיות עד שיעלה דרך כל העולמות ויהי' באחדות עם הקב"ה עד שיכוסל ממציאיות. וזהו כללות ענין עבודת האדם התחתון, שיהי' בבחי' ביטול במציאות, וירגיש שכל מציאותו היא רק חצי צורה בלבד, ועי"ז יתחבר עם האדם העליון. וזהו ג"כ מ"ש²⁸ פתחי לי אחותי רעייתי יונתי תמתי, ואיתא במדרש²⁹ תמתי תאומתי, לא אני גדול ממנה ולא היא גדולה ממני, אלא שניהם שוין, ויתירה מזה, שישאל הם תמתי, שכנסת ישראל פועלת תמימות ושלימות כביכול למעלה.

25) אור"ת מה, ד ואילך. נת' ביהל אור ע' שנו ואילך. המשך תער"ב ח"ב ע' תשצ ואילך. ע' תתג ואילך. ע' תתלב ואילך. ע' תתצו ואילך. ח"ג ע' א'שמח ואילך.
26) יחזקאל א, כו.
27) רש"י סוטה ה, א.
28) שה"ש ה, ב.
29) שהש"ר עה"פ.

21) ראה זהר חדש ר"פ תשא (מג, ד). —
הובא באור החיים עה"פ תשא ל, יג. וראה ירושלמי שקלים פ"ב סוף ה"ג.
22) דניאל ד, כד. וראה תניא אגה"ת פ"ג.
23) בהבא לקמן — ראה אור"ת תשא ע' א'תתמו ואילך. ד"ה הנה אנכי כורת ברית תר"ל. תרנ"ד.
24) בהעלותך י, ב.

ג) והנה מ"ש הרב המגיד שא"ס עשה כמה צמצומים דרך כמה עולמות, הרי זה רק לפי שכך עלה ברצונו, והיינו, שאין על זה שום טעם בשכל, אלא שכך עלה ברצונו שיתחבר עם נשמות ישראל, ובשביל זה עשה כמה צמצומים כו'. והענין בזה, דרצון העליון הוא בנש"י, שזהו מ"ש³⁰ חפצי בה, שחפצו ית' הוא בנש"י, שלכן כתיב³¹ כי תהיו אתם ארץ חפץ, דנש"י נקראים בשם ארץ, כמ"ש³² וזרעתי לי בארץ, דנש"י הם הארץ שזורעים בהם התומ"צ, שנקראים בשם זריעה, כמו עד"מ הזורע גרעין שאין בו לא טעם ולא ריח, ומ"מ צומח ממנו אילן נושא פירות בטעם ריח ומראה, כמו"כ הוא גם במצוות, דאף שנתלבשו בדברים גשמיים, שלכן הרי זה נדמה כמו הגרעין שאין בו לא טעם ולא ריח, מ"מ, הנה ע"י קיום המצוות נעשה גילוי אור, וזהו שאמרו רז"ל³³ מאי פירי מצוות, שע"י הזריעה דקיום המצוות נעשה גילוי אור רב. אמנם, הזריעה דתומ"צ צריכה להיות בהארץ דנש"י דוקא, דכשם שענין הזריעה בגשמיות צ"ל בארץ דוקא, דכאשר יזרע את הגרעין במקום אחר לא יהי' מזה שום צמיחה, ורק כאשר יזרע אותו בארץ אזי יצמח אילן נושא פירות, כמו"כ הוא גם בהזריעה דתומ"צ, שצריכה להיות בנש"י דוקא שהם בחי' ארץ, דכאשר אינו יהודי יקיים את המצוות לא יפעול בזה מאומה, כי הזריעה דתומ"צ צריכה להיות בנש"י דוקא שהם בחי' ארץ. והטעם שנש"י נקראים בשם ארץ הוא מצד הביטול שבהם, וע"י הביטול שבנפשם הרי הם נעשים כלים להזריעה דתומ"צ, והיינו, שמצד הביטול שבהם, הנה כאשר הם מקיימים את המצוות, ישנו בזה גילוי אור. וזהו מ"ש³⁴ ונפשי כעפר לכל תהי' פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי, דע"ז שנפשי כעפר לכל תהי', נעשה פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי. וזה שנש"י הם בבחי' ביטול הוא לפי ששרשם מבחי' ארץ העליונה (כמשי"ת), ולכן גם למטה הם בבחי' ביטול, ומשום זה נקראים בשם ארץ. וענין הביטול שבנש"י הוא ענין חצי צורה, והיינו, שהיותם חצי צורה בלבד, שאין להם מציאות לעצמם, הנה זהו הביטול שבהם שהם בטלים לאלקות. והנה, כשם שנש"י הם חצי צורה ובטלים לאלקות, כמו"כ גם הקב"ה הוא חצי צורה. וזהו מ"ש הרב המגיד שא"ס עשה כמה צמצומים דרך כמה עולמות, שזהו לפי שכך עלה ברצונו כנ"ל, ורצון הוא אותיות צנור³⁵, שהו"ע

34) "אלקי נצור" בסוף תפלת העמידה.

35) מקדש מלך לזח"ב קנו, א. מאורי אור

אות צ' בסופו.

30) ישעי' סב, ד.

31) מלאכי ג, יב.

32) הושע ב, כה.

33) סוטה מו, סע"א.

צמצום והגבלה. וע"ד שמצינו³⁶ שכאשר האריז"ל הי' רוצה להשפיע לתלמידיו, אזי הי' האור יורד דרך כמה וכמה צמצומים, ועד"ז יובן כביכול למעלה, דרצון אותיות צנור, שהוא מגביל שהמשכת האלקות תהי' דרך הצנור, ע"י כמה וכמה צמצומים דרך כמה עולמות. וכל זה לפי שהוא ית' חצי צורה, כביכול, שאין לו שלימות לעצמו (בלי ישראל), שהרי כאשר יחסר בשם הוי' אות ה"א אחרונה, דקאי על כנסת ישראל³⁷, אזי אין השם בשלימות, וההשלמה היא ע"י כנסת ישראל דוקא, שכנסת ישראל והקב"ה הם מתמימים זה לזה כנ"ל. וזהו שהקב"ה נקרא בשם חתן וכנסת ישראל נקראת בשם כלה, דחתן הוא מלשון נחות דרגא¹¹, וכלה הוא מלשון כליין והעלאה, וזהו שכנסת ישראל נקראת בשם כלה, מצד כלות הנפש שבנש"י, כמבואר בלקו"ת שה"ש³⁸ פרטי המדריגות שבזה, והקב"ה נקרא בשם חתן, מלשון נחות דרגא נסיב אתתא¹¹, שיורד ומתחבר עם נש"י. והנה, כשם שהוא בחתן וכלה למטה, שכל אחד מהם לעצמו הוא פלג גופא³⁹, וע"י חיבורם יחדיו נעשים דבר אחד, עד שהיא יולדת בדומה להבעל, הנה עד"ז הוא גם בהקב"ה וכנסת ישראל, שכל אחד לעצמו הוא פלג גופא כביכול, וע"י חיבורם יחדיו נעשים דבר אחד, עד שמולידים בדומה להקב"ה, היינו שהנשמה גם כמו שהיא מלובשת בגוף בעולם הזה הגשמי והחומרי, הרי היא יולדת בדומה לעצמות, היינו שנש"י פועלים המשכת העצמות גם למטה בעולם הזה.

ד) **והנה** כיון שכל ענין היחוד דהקב"ה ונש"י אינו מצד השכל, אלא לפי שכך עלה ברצונו כנ"ל, לכן התקשרות זו נעשית ע"י כריתת ברית⁴⁰, כמ"ש⁴¹ ביום ההוא כרת ה' את אברם ברית לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת, דענין הכר"ב הוא למעלה מטעם ודעת⁴², וענינה הוא שע"י הכר"ב נעשים לאחדים ממש, דזהו שכורתים דבר אחד לשנים ועוברים בין בתריו⁴³, דכשם שהדבר שכרתו לשנים הרי כל א' מב' החצאים כפי שהוא לעצמו הוא רק חצי דבר, וע"י שני החצאים נעשה דבר אחד, כמו"כ גם אלו הכורתים את הברית ועוברים בין הבתרים, מתייחדים ביניהם באופן שכל אחד הוא חצי צורה ובצירוף שניהם נעשה דבר אחד.

(40) בהבא לקמן — ראה ד"ה אתם נצבים תשי"ב (תו"מ ח"ו ע' 175 ואילך).
 (41) לך לך טו, יח.
 (42) לקו"ת נצבים מד, ב.
 (43) ראה ירמ"י לד, יח. ועוד.

(36) עמק המלך הקדמה ג ספ"ב.
 (37) ראה אוה"ת בלק ריש ע' תתקמא.
 (38) א, א ואילך.
 (39) זח"ג ז, ב. קט, ב. רצו, א.

וענין הכריתת ברית הוא על זה שלזרעך נתתי את הארץ הזאת, דקאי על הארץ העליונה שנתתי מלמעלה, והו"ע ההמשכה מלמעלה שהקב"ה מתייחד עם כנסת ישראל. ועי"ז הנה גם כאשר הנשמות יורדים למטה בגוף בעוה"ז הם ג"כ בבחי' ארץ (התחתונה), שהם בבחי' ביטול, והם כלים ראויים שעל ידם תהי' הצמיחה דתומ"צ, כמ"ש וזרעתי לי בארץ (התחתונה). וזהו מ"ש⁴⁴ קומי לך רעיתי יפתי, קומי לך הו"ע ההעלאה לעצם הנשמה, בחי' הארץ העליונה, שע"ז הנה גם כמו שהם בארץ התחתונה, הם ג"כ בחי' רעיתי יפתי, והיינו ע"י ההמשכה דתומ"צ, דרעיתי הו"ע התורה, כי רעיתי הוא מלשון רועה, כמארז"ל⁴⁵ ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים, ופרנסה היא בבחי' פנימיות, דקאי על התורה, כמ"ש⁴⁶ ותורתך בתוך מעי, ויפתי הוא ההמשכה שע"י המצוות שנקראים לבושים, מאני מכבדותא⁴⁷.

ה) **אמנם** כל זה הוא כאשר נשמות ישראל הם בבחי' ביטול דארץ, ומקיימים תומ"צ כו'. אבל בזמן הגלות, כאשר מפני חטאינו גלינו מארצינו⁴⁸, וכמו"כ בכל אחד בפרט שהביטול דארץ הוא בבחי' גלות אצלו, ונתרחקנו מעל אדמתינו ואין אנו יכולים כו' להשתחוות⁴⁸, היינו שחסר ענין הביטול, הנה עז"נ⁴⁹ ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכולתם להפר בריתי אתם, שזוהי הכר"ב שכרת הקב"ה עם משה רבינו. דהנה, לעיל מיני' כתיב⁵⁰ וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור, והיינו דכאשר נש"י הם בבחי' ארץ, אזי מספיק הכר"ב דהאבות, דבכל אחד מישראל יש בו ההארה מהאבות. אמנם כאשר הם בארץ אויביהם, שבחי' ארץ היא בגלות, שתמורת הביטול דקדושה, הרי זה בלעו"ז, הנה גם אז לא מאסתים להפר בריתי אתם, שזהו הכר"ב דמשה. ועז"נ⁵¹ וזכרתי להם ברית ראשונים, והיינו, שגם כאשר צריך לבקש שיהי' ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה⁵², לפי שבחיצוניות אין הבדל כלל בין ישראל לשאר האומות, עד שיש מקום לטענה הללו עובדי ע"ז והללו עובדי ע"ז וכו'⁵³, מ"מ, הנה גם אז וזכרתי להם ברית ראשונים, שזהו

49) בחוקתי כו, מד.	44) שה"ש ב, י, שם, יג.
50) שם, מב.	45) ראה זח"ג ז, ב. יל"ש פרשתנו רמז
51) שם, מה.	תיח.
52) תשא לג, טז.	46) תהלים מ, ט.
53) ראה זח"ב קע, ריש ע"ב. מכילתא	47) ראה שבת קיג, א.
בשלה יד, כח. ילקוט ראובני שם, כז.	48) תפלת מוסף דיו"ט.

הכר"ב דמשה. וענין זה נעשה ע"י המשכת י"ג מדה"ר, כמ"ש⁵⁴ ויעבור הוי' על פניו ויקרא הוי' הוי', והו"ע ההמשכה משם הוי' דלעילא שלמעלה מהשתלשלות⁵⁵. דהנה, בהאבות כתיב⁵⁶ ושמי הוי' לא נודעתי להם, דאף שגם בהאבות נזכר שם הוי', הרי זה רק הוי' דלתתא, אבל שם הוי' דלעילא לא נתגלה להאבות, וזהו אומרו ושמי הוי' לא נודעתי להם, לא ניכרתי להם במדת האמיתית שלי⁵⁷, דהאמיתית דשם הוי', דהיינו הוי' דלעילא, לא נתגלה אצל האבות. ולכן, כאשר נש"י הם בבחי' ארץ, אזי מספיק גם ההמשכה שמצד האבות, אבל כאשר אינם בבחי' ארץ, אזי צריך לכר"ב דמשה דוקא, שהיא מצד שם הוי' דלעילא דוקא, שמצד זה הוא נושא עון ועובר על פשע⁵⁸. וזהו מ"ש גבי משה⁵⁹ הנה אנכי כורת ברית נגד כל עמך אעשה נפלאות אשר לא נבראו בכל הארץ גוי' כי נורא הוא, דמ"ש אשר לא נבראו בכל הארץ, היינו שאינם בבחי' ארץ, לפי שהם למטה מבחי' ארץ, ולכן צריך להמשיך בחי' שלמעלה מבחי' ארץ, היינו למעלה מהשתלשלות, שזהו אומרו הנה אנכי כורת ברית, אנכי דייקא, אנכי מי שאנכי⁶⁰. וזהו ג"כ מ"ש כי נורא הוא, שהוא ע"ד מארז"ל⁶¹ דבתחלה אמרו האל הגדול הגבור והנורא, ואח"כ לא אמרו והנורא, שהרי עכו"ם מרקדים בהיכלו והוא שותק, אי' נוראותיו, עד שהחזירו עטרה ליושנה, לפי שזה גופא שעכו"ם מרקדים בהיכלו והוא שותק, הן הן נוראותיו, והיינו, שזה גופא שהיכל הוי' שישנו בכל אחד מישראל הוא בגלות, ועכו"ם מרקדים בהיכלו, הנה הן הן נוראותיו, שהו"ע ההמשכה שלמעלה מהשתלשלות, שמצד המשכה זו הנה בכל מצב שיהי' הרי הוא נושא עון ועובר על פשע. ובפרטיות יותר, הנה בקשת משה היא על ב' ענינים. הא', שגם כאשר יהיו בארץ אויביהם, תהי' ההמשכה מצד י"ג מדות הרחמים שלמעלה מהשתלשלות. והב', דאף שמצד ההמשכה שלמעלה מהשתלשלות הרי אם צדקת מה תתן לו גוי'⁶², וא"כ אפשר שתהי' ההמשכה גם לאוה"ע, מ"מ, הבקשה היא ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה, שתהי' ההמשכה לישראל דוקא. והיינו, לפי שהמשכה שמצד המקיף שיכולה לימשך גם באוה"ע היא רק מצד חיצוניות

(58) מיכה ז, יח.	(54) תשא לד, ו.
(59) תשא לד, י.	(55) ראה גם ד"ה היושבת בגנים דש"פ
(60) ראה לקו"ת פינחס פ, ב. ובכ"מ.	וארא, מבה"ח שבת שנה זו פ"ה (תו"מ חי"ח
(61) ראה יומא סט, ב. ילקוט שמעוני	ע' 323). וש"נ.
נחמי' רמז תתרעא.	(56) ר"פ וארא.
(62) איוב לה, ז.	(57) פרש"י עה"פ.

המקיף, שמשם נמשך רק בבחי' מקיף גם לחיצונים, אבל מצד פנימיות המקיף, ההמשכה היא רק בפנימיות לנש"י דוקא. וענין זה הוא מצד ההתקשרות עצמית דהקב"ה ונש"י, שבכל האופנים שיהיו תהי' ההמשכה לנש"י דוקא.

ו) והנה הכר"ב דמשה היא הנתינת כח גם על ענין התשובה, והיינו, שהכר"ב דאברהם אבינו היא על ענין התומ"צ, והכר"ב דמשה היא על ענין התשובה. ומובן, שהכר"ב דמשה היא מבחי' נעלית יותר, שהרי ענין התשובה מגיע בעומק יותר מענין התומ"צ, שלכן מועלת התשובה גם כאשר חטא, שעבר על איזה מ"ע, וגם כשעבר על ל"ת. דהנה, יש חילוק בין מצוות עשה למצוות ל"ת, דמצוות ל"ת הם בעומק יותר. ויובן זה עד"מ באדם למטה, שכאשר ממלאים את רצונו הנה ע"י מילוי הרצון מגיעים רק בבחי' הרצון, ובכדי להמשיך איזה רצון בהאדם הרי זה בדרך צמצום מהנפש עצמו. אבל כאשר עושים היפך רצונו הרי זה נוגע בו בעצמו. ועד"ז יובן בענין מצוות עשה ול"ת, דמצוות עשה היינו שממלאים רצונו, שענין זה נוגע רק בבחי' הרצון, אבל הענין דל"ת שהוא מנגד, הרי זה נוגע גם בבחי' בעל הרצון, וכמבואר בלקו"ת פ' פקודי⁶³. אמנם, עבודת התשובה מועלת גם על ל"ת, והיינו לפי שבבחי' בעל הרצון גופא מגעת התשובה בעומק יותר. ולכן, הנה גם באדם למטה מגעת עבודת התשובה בעומק יותר בהנפש מאשר העבודה דתומ"צ, וכמו"כ גם למעלה הרי זה מגיע בבחי' נעלית יותר, שלכן הנה במקום שבעלי תשובה עומדים הנה צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד⁶⁴. וע"י התשובה הנה גם העבודה דתומ"צ שלאחרי התשובה היא בבחי' נעלית יותר מאשר העבודה דתומ"צ שקודם התשובה.

ז) וזהו כי תשא את ראש בני ישראל, שיש בזה ב' פירושים. פירוש המדרש שכי תשא הוא מלשון כי תשה ברעך, שישלמו מה שהם חייבים לי, שהו"ע העבודה דתשובה, ופירוש התו"א שכי תשא הוא מלשון נשיאות ראש והמשכת האמונה, שהו"ע העבודה דתומ"צ. וב' ענינים אלו, הנה כמו שהם מצד למעלה, הרי הנתינת כח על ענין התשובה היא למעלה יותר מהנתינת כח על התומ"צ, ורק כמו שהם נמשכים למטה, הנה הנתינת כח על התשובה היא כאשר ישראל הם בשפלות המצב, משא"כ הנתינת כח על התומ"צ והמשכת האמונה. וזהו שגם הענין דכי תשא מלשון כי

64) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ד.

63) ו, ד ואילך.

תשה, שישלמו מה שהם חייבים לי, הוא ע"י משה דוקא, שהרי הנתינת כח על התשובה היא מצד הכר"ב דמשה דוקא כנ"ל, ולכן נאמר למשה כי תשא מלשון כי תשה. ואומרו שישלמו מה שהם חייבים לי, היינו ישלמו וישלימו, לפי שלמעלה הוא רק חצי צורה בלבד, ונש"י ע"י עבודתם הם משלימים ומתמימים כביכול את הקב"ה, שזהו ג"כ ענין מחצית השקל, לפי שכל אחד מהם הוא רק מחצית בלבד. וזהו ג"כ שייכות ב' הפירושים, דע"י כי תשא מלשון כי תשה, שהו"ע העבודה דתשובה, נעשה תוספות כח גם בהענין דכי תשא מלשון נשיאות ראש והמשכת האמונה, וכנ"ל שהתשובה מוספת כח גם בהעבודה דתומ"צ, שע"י התשובה נעשית המשכה יתירה בהעבודה דתומ"צ, שכל אחד מישראל נעשה משכן לו ית', כמ"ש⁶⁵ ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, בתוכם דייקא, בתוך כל אחד ואחד⁶⁶.

(קרוב לתחלתו (ד"ה ושני פסוקים)). אלשיך

(65) תרומה כה, ח.

(66) ראשית חכמה שער האהבה רפ"ו תרומה עה"פ. של"ה שכה, ב. שכו, ב.